

«ԶԻՆՎՈՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԶԻՆԾԱՌԱՅՈՂԻ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Խ-896-11.03.2021-ՊԱ-011/0) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

«Զինվորական ծառայության և զինծառայողի կարգավիճակի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծով (այսուհետ՝ նախագիծ) նախատեսվում է «Զինվորական ծառայության և զինծառայողի կարգավիճակի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (այսուհետ՝ օրենք) 22-րդ հոդվածում լրացնել նոր՝ 3.1-ին մասով, որի համաձայն ՀՀ ռազմարդյունաբերական համալիրի պահանջներից ելնելով՝ պարտադիր զինվորական ծառայության գորակոչից տարկետում կարող է տրվել ռազմարդյունաբերության ոլորտի պետական լիազոր մարմնում բարձրագույն կրթության երկրորդ կամ երրորդ մակարդակի կրթական ծրագրի ուսումնառություն անցնելու ցանկություն հայտնած քաղաքացիներին, որոնց հետ կնքվում է քաղաքացիաիրավական բնույթի պայմանագիր, տարկետման տրամադրման և տարկետումը դադարեցնելու հարաբերությունները սահմանվելու են ՀՀ կառավարության որոշմամբ: Ծրագրի մասնակիցները, շարունակելով համարվել ընթացիկ ուսումնական հաստատության ուսանող, ստանում են կրտսեր սպայական կոչում և պայմանագրային հիմունքներով աշխատանքի են անցնում ռազմարդյունաբերական համալիրում՝ առնվազն նվազագույն սպայական աշխատավարձով:

Միաժամանակ, նախագծով նախատեսված ռազմարդյունաբերական համալիրի զարգացման ուսումնական ծրագրի մանրամասները սահմանվում են օրենքում լրացվող հավելվածով:

Նախագծի հիմնավորման համաձայն «...պարտադիր զինվորական ծառայության գորակոչից նպատակային ուսումնառության համար տարկետման իրավունք է սահմանում միայն բակալավրի, դիպլոմավորված մասնագետի կամ ինտեգրացված կրթական ծրագրով առկա ուսուցմամբ սովորող քաղաքացիների համար, մինչդեռ, որոշակի մասնագիտություններով մագիստրոսական կրթական

ծրագրով և հետբուհական բարձրագույն կրթության ծրագրերով կրթություն ստացող քաղաքացիների ներուժը ևս կարող է օգտագործվել Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի (այսուհետ՝ զինված ուժեր) մարտունակության բարձրացման նպատակով: Ներկայացված նախագծով առաջարկվող մոտեցումը միտված է ռազմարդյունաբերական համալիրում և Հայաստանի Հանրապետությունում հավատարմագրված բուհերում համատեղ ուսումնական ծրագրի իրականացմանը, որը նպատակ ունի նշված ուսումնական հաստատություններում սովորող ուսանողների գիտական պոտենցիալն օգտագործելու ռազմարդյունաբերական համալիրում՝ նպաստելով զինված ուժերում բարձր տեխնոլոգիաների և նորագույն գիտատեխնիկական ձեռքբերումների կիրառմանը և, մյուս կողմից, ստեղծել հարթակ երիտասարդ գիտնականների գիտական նոր ձեռքբերումների և շարունակական զարգացման համար:»:

Այդ կապակցությամբ ներկայացնում ենք Հայաստանի Հանրապետության կառավարության դիտարկումներն ու առաջարկությունը:

1. Ներկայացված նախագծում կիրառվում են հասկացություններ, որոնք անհամապատասխանության մեջ են մտնում «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» և «Ռազմարդյունաբերական համալիրի մասին» ՀՀ օրենքներով սահմանված նույնաբովանդակ կարգավորումների հետ, օրինակ, «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքը բարձրագույն կրթության երկրորդ և երրորդ մակարդակների կրթական ծրագիր չի նախատեսում, ռազմարդյունաբերական համալիրը «Ռազմարդյունաբերական համալիրի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն հանդիսանում է գիտական, գիտաարտադրական, արտադրական և այլ բնույթի կազմակերպությունների ու պետական կառավարման մարմինների համակարգ, որի պարագայում տարբեր կառույցներից բաղկացած նշված համակարգը չի կարող բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների հետ իրականացնի համատեղ ծրագիր:

2. Օրենքի 1-ին հոդվածի համաձայն սույն օրենքը կարգավորում է քաղաքացիների կողմից Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանությանը մասնակցելու սահմանադրական պարտականության շրջանակներում քաղաքացիների

զինվորական ծառայությանը նախապատրաստության, զինվորական ծառայության և պահեստագորային պատրաստության կազմակերպման և իրականացման, ինչպես նաև զինծառայողների, նրանց ընտանիքների անդամների ու զինծառայողներին հավասարեցված անձանց իրավական և սոցիալական երաշխիքների հետ կապված հարաբերությունները:

Մինչդեռ, «Ռազմարդյունաբերական համալիրի մասին» օրենքին, որի 1-ին հոդվածի համաձայն *սույն օրենքի նպատակն է Հայաստանի Հանրապետության ռազմարդյունաբերական համալիրի կայուն, համակարգված, իրավական, տնտեսական, սոցիալական, ինչպես նաև գիտական և գիտատեխնիկական կադրային քաղաքականության հիմքերի ստեղծումը և Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի ու այլ զորքերի սպառազինման պետական, ինչպես նաև ռազմատեխնիկական հավակնույթ ծրագրերի իրականացումը*: Նույն օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 19-րդ կետի համաձայն *հավակնույթ ծրագիր է հանդիսանում պետության անվտանգության ապահովման կամ տնտեսական զարգացման նպատակով գիտական, տնտեսական, ֆինանսական, ինչպես նաև այլ հնարավորությունների համահամընթաց նորագույնի ստեղծման ծրագիրը*: Նույն օրենքի 10-րդ հոդվածի համաձայն ՌԱՀ-ի զարգացման պետական ծրագիրն ընդգրկում է ռազմարդյունաբերության ոլորտում կադրերի պատրաստման միջոցառումները: Միաժամանակ, օրենքի 11-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն ՌԱՀ-ի գործունեության սուբյեկտների կադրերի պատրաստման, վերապատրաստման և որակավորման բարձրացման աջակցությունն իրականացվում է կադրերի պատրաստման պետական կրթական չափորոշիչների և դրանց հիման վրա մասնագիտական կրթական համապատասխան նյութական բազայի ստեղծման ծրագրերի հաստատմամբ, ՌԱՀ-ի գործունեության սուբյեկտներին ուսումնամեթոդական և գիտամեթոդական օժանդակությամբ:

Ուստի, գտնում ենք, որ նախագծով առաջարկվող ծրագրով նախատեսված կարգավորումները դուրս են «Զինվորական ծառայության և զինծառայողի կարգավիճակի մասին» օրենքի կարգավորման առարկայի շրջանակներից:

3. Ռազմարդյունաբերական համալիրի կազմակերպություններում և պետական կառավարման մարմիններում զինվորական հաստիքներ չկան, մինչդեռ

Նախագծով նախատեսված է, որ ծրագրին մասնակցող անձինք ստանում են կրտսեր սպայական կոչումներ:

4. Նախագծով լիարժեք և հստակ կարգավորված չեն ռազմարդյունաբերական համալիրի զարգացման ուսումնական ծրագրին ու դրա իրականացման ընթացակարգին վերաբերող դրույթները, տարբեր մակարդակներում տարկետում տրամադրող մարմինները և ուսումնառության ընթացքում տարկետման դադարեցման հիմքերը, զինվորական ծառայություն անցնելու պայմանագրի կնքման և ծառայություն անցնելու, ծառայության այլ վայր գործուղելու ընթացակարգերին վերաբերող հարաբերությունները:

5. Նախագիծը խնդիրներ ունի իրավական որոշակիության սկզբունքի բացակայության, ձևակերպումների, ծրագրի կազմակերպիչներին և մասնակիցներին առաջադրվող պահանջների, նրանց իրավունքների և պարտականությունների, դրանց խախտման հետևանքների ոչ բավարար հստակության առումով:

Ամփոփելով վերոգրյալը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն առաջարկում է օրենքը թողնել անփոփոխ:

Միաժամանակ տեղեկացնում ենք, որ նախագծի ընդունման դեպքում անհրաժեշտություն կառաջանա համապատասխան փոփոխություններ կատարել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2018 թվականի ապրիլի 12-ի «Նպատակային ուսումնառության համար քաղաքացուն պարտադիր զինվորական ծառայության զորակոչից տարկետում տալու և տրված տարկետումը դադարելու պայմանները սահմանելու մասին» N 430-Ն որոշման մեջ: